

Asia: Lausuntopyyntö Tuohirämeen ja Linnanharjun YVA-selostuksesta (Kannus, Kalajoki, Sievi, Toholampi, Kokkola) (HAMELY/2047/2022)

Hämeen ELY-keskus
kirjaamo.hame@ely-keskus.fi

Lausunto

1 Johdanto

Winda Energy Oy suunnittelee Kannuksen ja Kalajoen kaupunkien alueelle 47 voimalan Tuohirämeen ja Linnanharjun tuulivoimapuistoa. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 295 m ja hankealueen yhteenlaskettu pinta-ala on 2960 ha (Tuohiräme 1230 km² ja Linnanharju 1730 km²). Sähkönsiirron toteuttamiseksi suunnitellaan uutta 400 kV voimajohtoa Kukonkylän asemalle (Sievi).

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Sähkönsiirtoreiteille sijoittuu 8 teeren soidinta ja kaksi metson soidinta, yksi riekon ja 12-14 pyyn reviiriä. Voimaloiden hankealueella havaittiin Tuohirämeen alueelta kaksi metson ja kolme teeren soidinta ja Linnanharjun alueelta 2-3 metson soidinta ja 5 teeren soidinta. Voimalat sijoittuvat lähimmillään 300–400 m päähän havaituista soitimista. Luke näkee, että 300–400 m etäisyys voimaloiden ja soidinten välissä on olemassa olevan kirjallisuuden perusteella riittämätön. Selostuksessa arvioidaan, että metson soidinpaikkojen osalta vaihtoehdon VE1 toteuttamisesta aiheutuvat elinympäristö- ja häiriövaikutukset arvioidaan merkittäviksi, ja osan alueellisesti merkittävistä soidinpaikoista arvioidaan todennäköisesti häviävän voimaloiden rakentamisen myötä. Teeren soidinpaikkojen arvioidaan häiriintyvän ja yhden häviävän kokonaan voimaloiden tieltä.

Luke lisää tähän, että vaikutuksia syntyessä, ne saattavat olla pitkäaikaisia. Esimerkiksi metsäkanalintujen osalta Saksassa, Ruotsissa ja Itävallassa tehdyssä tutkimuksessa ei ollut mitään viitteitä siitä, että metsot tottuivat tuulivoimaan edes 8 vuoden aikana (Coppes et al. 2020).

Hankealue vaikuttaa havaintojen perusteella sijoittuvan saukon elinpiirille. Luke huomauttaa, että mikäli saukon käyttämien vesistöjen yli kohdistuu rakentamista, tulee saukko huomioida sillan tai rummun rakenteissa ja rakentamisen ei tule kohdistua saukon lisääntymis- ja levähdyspaikkojen läheisyyteen.

Hankealueella voi esiintyä kaikkia neljää suurpetoa ja alue sijoittuu Toholammin susireviirille. Luke huomauttaa, että suurpetojen osalta tehty selvitykset mahdollistavat vain karkean arvion ko. lajien esiintymisestä alueella. Alueen merkitystä näiden lajien lisääntymis- ja levähdysalueina, ei voida tehtyjen selvitysten avulla poissulkea.

Luke huomauttaa, että Tassu-järjestelmään kertyy havaintoja sieltä missä ihmiset liikkuvat. Siten havaintojen kertyminen tietyltä alueelta tai niiden puuttuminen toiselta ei kerro suoraan suurpetojen aktiivisuuden keskittymistä eikä mm. suden ydinreviirin sijainnista tai muutoksista siinä.

Yhtenäiset häiriöttömät luontoalueet ovat tärkeitä ihmistoimintaa karttaville lajeille kuten suurpedot. Luke huomauttaa, että osalla lajeista mahdollinen vaikutusalue (yhteisvaikutukset) saattaa olla hyvin laaja. Tilanne on tällainen, kun samoille reviireille ja lajin esiintymisalueille (esim. susi, ahma, ilves) suunnitellaan useita tuulivoimahankkeita. Selostuksessa olisi ollut syytä keskittyä myös pitkän aikavälin vaikutuksiin. Yhteisvaikutusten osalta Luke huomauttaakin, että johtopäätökset sisältävät riskin virhearvioinneille erityisesti pitkällä aikavälillä.

Luke toteaa, että tuulivoiman vaikutuksista eläinlajistoomme on toistaiseksi vain vähän tietoa. On tärkeää tiedostaa, että vaikutusten mitta saattaa poiketa näistä selostuksessa tehdyistä arvioista, mikäli tuulivoiman vaikutukset ja mm. muiden alueella olevien tuulivoimapuistojen ja maankäyttöhankkeiden yhteisvaikutukset lajeille laajassa mittakaavassa osoittautuvat merkittävämmäksi.

3 Lausunnon tiivistelmä

Metsäkanalintujen osalta Luke näkee, että hankkeessa suunniteltu 300–400 m etäisyys lähimpien voimaloiden ja soidinten välissä on olemassa olevan kirjallisuuden perusteella riittämätön. Suurpetojen osalta tehdyt selvitykset mahdollistavat vain karkean arvion ko. lajien esiintymisestä alueella. Alueen merkitystä näiden lajien lisääntymis- ja levähdysalueina, ei voida tehtyjen selvitysten avulla poissulkea. Luke huomauttaa, että osalla lajeista mahdollinen vaikutusalue (yhteisvaikutukset) saattaa olla hyvin laaja. Tilanne on tällainen, kun samoille reviireille ja lajin esiintymisalueille (esim. susi, ahma, ilves) suunnitellaan useita tuulivoimahankkeita. Selostuksessa olisi ollut syytä keskittyä myös pitkän aikavälin vaikutuksiin. Luke huomauttaa, että tuulivoiman vaikutuksista eläinlajistoomme on toistaiseksi vain vähän tietoa. On tärkeää tiedostaa, että vaikutusten mitta saattaa poiketa näistä selostuksessa tehdyistä arvioista, mikäli tuulivoiman vaikutukset ja mm. useiden alueella olevien tuulivoimapuistojen yhteisvaikutukset lajeille laajassa mittakaavassa osoittautuvat merkittävämmäksi.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 02.05.2024 klo 16:42:27.

Lausunnon valmistelija(t):
Saara Kattainen

Liitteet:

Tiedoksi: